

ნანული ტალახაძე

პორტრეტი, ოობორც ლიტერატურული შურნალისტის სახეობა

პორტრეტი თავდაპირველად ხელოვნებათმცოდნეობის სფეროში ჩამოყალიბდა და განისაზღვრება როგორც „პონკრეტული ადამიანის ან ადამიანთა ჯგუფის ვერწერული, გრაფიკული, სკულპტურული ან ფოტოგრაფიული გამოსახულება“ (უცხო სიტყვათა ლექსიკონი, 1989: 401). პორტრეტის მთავარი პრინციპია გამოსახულების მსგავსება ორიგინალთან, მოდელის ზუსტი გამოსახვა და მისი არა მხოლოდ გარეგნული, არამედ სულიერი და ინდივიდუალური ნიშნების წარმოჩენაც.

პორტრეტი ფართოდ გამოიყენა მხატვრულმა ლიტერატურამ. ლიტერატურათმცოდნეობის ლექსიკონის განმარტებით: „პორტრეტი არის ადამიანის თვალტანადობის გამოსახულება, დახატული სიტყვით...“ (ჭილაძა, 1971: 355). მოგვიანებით პორტრეტმა მედიასივრცეშიც „შეაღწია“ და იგი ლიტერატურული ჟურნალისტიკის ჟანრად იქცა.

პორტრეტის ტრანსფორმაციას ხელი შეუწყო გასული საუკუნის 60-იან წლებში ამერიკულ და დასავლურ მედიაში ე. წ. ახალი ჟურნალისტიკის დამკვიდრებამ, რომელიც ლიტერატურული ჟურნალისტიკის სახელწოდებით არის ცნობილი.

ლიტერატურული ჟურნალისტიკის სფეროში პირველი ნაწარმოები ეკუთვნის ცნობილ ამერიკელ მწერალს ტრუმენ კეპორს, რომელმაც თავისი თხზულების საფუძვლად გამოიყენა ნამდვილი ამბავი, კანზასში მომხდარი სასტიკი მკვლელობა – ერთი ოჯახის ამოწყვეტის ისტორია და მხატვრულად ასახა რომანში „ცივსისხლიანი მკვლელობა“. რომანს წინ უძღვდა მრავალწლიანი გამოიყება: პირდაპირი და ხანგრძლივი დაკვირვების მეთოდი, ფაქტებისა და დოკუმენტების მოძიება, მსხვერპლთა ნათესავებთან და მსჯავრდებულებთან გასაუბრება და ა.შ., რამაც ავტორს შესაძლებლობა მისცა დიდალი დოკუმენტური მასალა მხატვრულად დაემუშავებინა და ჟურნალისტიკისა და ლიტერატურის კომპონენტების სინთეზით, როგორც თავად აღნიშნავდა, „ხელოვნების სერიოზული ახალი ფორმა“ შექმნა. ამ ნოვატორობამ ტრუმენ კეპორს ლიტერატურული ჟურნალისტიკის ფუძემდებლის სახელი დაუმკვიდრა და ბევრი მიმდევარიც გამოუწნდა. მათ შორის გამო-

რჩეულია თომას ვულფი, რომელმაც ლიტერატურული ჟურნალისტიკის მანიფესტიც კი შეიმუშავა და წაუმძღვარა 1975 წელს გამოცემულ ანთოლოგიას სათაურით „ახალი ჟურნალისტიკა“. ასევე ლიტერატურულ ჟურნალისტიკაში ნაყოფიერად მოღვაწეობდნენ გაი თაღესი, კეტენ ელტონ კიზი, ნორმან ლაიმერი და სხვები.

ლიტერატურული ჟურნალისტიკის დამახასიათებელი ნიშნების მოძიება შეიძლება ქართველ ჟურნალისტიკაშიც – ილია ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთლის, სერგეი მესხის, ნიკო ნიკოლაძისა და სხვათა შემოქმედებაში, განსაკუთრებით შესასწავლია გასული საუკუნის ქართველი მოდერნისტი მწერლების მემკვიდრეობა, რომელშიც ლიტერატურული ჟურნალისტიკის მიმართულებით ნოვატორული ძიებები იკვეთება. ეს მომავალი კვლევის საგანია.

„ახალმა ჟურნალისტიკამ“ ერთმანეთთან დააკავშირა ჟურნალისტიკა და ლიტერატურა და იგი ტრადიციული ჟურნალისტიკისაგან იმით განსხვავდება, რომ ერთი მხრივ, წარმოაჩენს სინამდვილეს – არსებულ რეალობასა და გარემოს, რეალურ ისტორიებსა და პიროვნებებს და, მეორე მხრივ, მედიატექსტის შესაქმნელად იყენებს მხატვრული ლიტერატურის სპეციფიკურ კომპოზიციურ და გამოსახვით ლიტერატურულ-სტილისტურ ხერხებს და მოსავს მას მხატვრული საბურველით.

ლიტერატურული ჟურნალისტიკის კლასიკურ ჟანრებს შორის ერთ-ერთი მათგანია მედიაპორტრეტი/პროფაილი, რომლის ასახვის ობიექტია არსებული საზოგადოების ცნობილი თუ უცნობი ადამიანების ისტორიები, რომლებიც გამორჩეულები არიან გარკვეული დამსახურებების მიხედვით და აუდიტორიის ინტერესს იწვევენ. დღეს თითქმის ყველა მასობრივი ინფორმაციის საშუალება – პრესა, რადიო, ტელევიზია თუ ინტერნეტმედია აქტიურად იყენებს პორტრეტის ჟანრს და პროფესიულად მომზადებული პროფაილი მადალხარისხოვანი ბეჭდური თუ სამაუწყებლო მედიის ნიშანია.

რაც შექება ტერმინს, სიტყვა პორტრეტი (portrait) ფრანგული სიტყვიდან მომდინარეობს და სახეს, გამოსახულებას ნიშნავს. ამერიკულ და დასავლურ მედიაში პორტრეტის პარალელურად გავრცელებულია ტერმინები „პროფაილი“ და „დოსიე ადამიანის შესახებ“. თანამედროვე ქართველ ჟურნალის-

ტიკაში „უფრო ხშირად გამოიყენება ტერმინები „პორტრეტი“, „პროფილი“ და „პროფაილი“, იშვიათად – „დოსიე“.

მედიაპორტრეტი წარმოადგენს ზოგადად პორტრეტის, როგორც მხატვრულ-ესთეტიკური ფენომენის ერთგვარ სახეობას. მისი ძირითადი საგანი, კვლევისა და ასახვის ობიექტია ადამიანი და მის სტრუქტურას დოკუმენტური და მხატვრულ-ლიტერატურული ელემენტების ერთიანობა განსაზღვრავს. მასში გამოიყენება „როგორც პუბლიცისტისთვის დამახასიათებელი მეცნიერული (ლოგიკური) მეთოდები, ისე მხატვრული ლიტერატურის, ხელოვნების მეთოდებიც. ამიტომ აქვს მას შერეული, ცნებით-სახეობრივი სტრუქტურა“ (იბერი, 2003: 215). პორტრეტში ორი ნაკადია შერწყმული – მხატვრული და ინფორმაციულ-ანალიტიკური ელემენტები. ერთი მხრივ, პორტრეტში კონკრეტული პიროვნება, რეალური ადამიანი წარმოჩნდება თავის ბუნებრივ ამპლუაში, რეალურ გარემოში, სადაც სინამდვილის ამსახველი სურათები და ეპიზოდებია წინაპლანური წარმოწყვლი – აქ ურნალისტური სტილია დომინანტური, ხოლო, მეორე მხრივ, პორტრეტი შეისწავლის ადამიანის ხასიათს, მისი სულის მოძრაობას, გრძნობებსა თუ ინტერესებსა და, ამდენად, ფსიქოლოგიზმი, რომელიც დამახასიათებელია სახისმეტყველებისთვის, ფართოდ გამოიყენება ჟურნალისტიკაშიც და მასალას მეტ ექსპრესიულობასა და ემოციურობას სძენს.

მედიაპორტრეტში მხატვრული სახის გარკვეულ მოდიფიკაციასთან გვაქვს საქმე და აქ ტიპიზაციის მეთოდია დამკვიდრებული, თუმცა იგი განსხვავდება მხატვრულ ნაწარმოებში ტიპიზაციის ტრადიციული ხერხებისგან, რომელიც ხელოვნებისთვისაა ნიშანდობლივი და გამონაგონს ემყარება: „ავტორი თავს უყრის თავის ცხოვრებისეულ დაკვირვებებსა და შთაბეჭდილებებს და წარმოსახვის ძალით ქმნის გარკვეულ განზოგადებულ ტიპს, რომელიც მხატვრულ ნაწარმოებში ინდივიდის სახით არის წარმოდგენილი, მაგრამ მრავალი სხვა დამახასიათებელის დამახასიათებელი თვისებების მატარებელია“ (იბერი, 2003: 221). დოკუმენტური სახის შექმნისას ავტორი მრავალი ადამიანის სხვადასხვა თვისებას ერთ პირს ვერ მიაკუთვნებს, რამდენადაც მისი გმირი რეალური პიროვნებაა და იმ თვისებას ვერ მიაწერს, რაც მას არ ახასიათებს. ამიტომ „იგი რეალურ სინამდვილეში ეძებს კონკრეტულ პიროვნებას, რომელიც, თავად წარმოადგენს „ტიპს“ და იდეის შესაბამისი

ტიპური ოვისებები აქვს. ტიპიზაციის ეს მეთოდი პუბლიცისტიკის საკუთრებად იქცა“ (იბერი, 2003: 222). თავისთავად, დოკუმენტურობა სულაც არ ნიშნავს გამონაგონის მეთოდის უარყოფას, მაგრამ ის აუცილებლად რეალური ფაქტებიდან და მოვლენებიდან უნდა მომდინარეობდეს. ავტორი ვერ მოიგონებს გმირის სახეს, მას ვერ მიაწერს იმ თვისებებს, რაც არ გააჩნია, მაგრამ შეუძლია გაამდიდროს იგი მის ხასიათზე დაკვირვებითა და წარმოდგენებით და გამოისცეს გმირთან ურთიერთობით გამოწვეული საკუთარი ემოციებიც“.

ბეჭდურ მედიაში რეციპიენტის ცნობიერებაში გმირის სახე წარმოიქმნება მთხოვობელის მიერ, ანუ ჟურნალისტი გადმოსცემს გმირის აზრებს და ახასიათებს მას, ხოლო სამაუწევებლო მედიაში – ტელევიზიასა და რადიოში, რეპონდენტის შეხედულებებს ავტორი კი არ გადმოსცემს, არამედ თავად გმირი – რეალური პიროვნება, რომელიც მონოლოგის ანდა ავტორთან დიალოგის მეშვეობით გამოხატავს თავის აზრებსა და განწყობას. ცხადია, თვითგამოხატვის მეთოდი უფრო ეფექტურია ტელევიზიაში, რამდენადაც ხმის გარდა, ჩვენ გამოსახულებასაც ვხედავთ და ბევრი დეტალი – ადამიანის გარეგნობა, გარემო, მეტყველების მანერა და ა.შ ეკრანზე უპყოესად ჩანს. საერთოდ, პერსონაჟის პორტრეტიება ელექტრონულ მედიაში ჰქიდობდ უკავშირდება წარმოსახვით პროცესს და რეციპიენტს საშუალებას აძლევს უკეთ გაიცნოს გმირის პერსონა. ამდენად, ყოველთვის მომგებიანია ისეთი გმირის შერჩევა, ვისაც თვითგამოხატვა და ინდივიდუალობის გამომჟღავნება შეუძლია გულწრფელად, სახიერად და ემოციურად. არსებობენ „ფონოგენიური“, ანუ „რადიოგენური“ და „ტელეგენური“ ადამიანები და მათი მოქება უნდა შეეძლოს ჟურნალისტს. გმირი თუ კარგი მოსაუბრეა, პროფაილის ავტორს დიდი ძალისხმევა არც სჭირდება მისი ხასიათის „გასახსნელად“, მაგრამ „სიტყვაძუნული“ რეპონდენტთან ურთიერთობა, ზოგჯერ სირთულეებთან არის დაკავშირებული, თუმცა ესეც პროფესიული ხელოვნების საქმეა და გამოცდილი ჟურნალისტი მოახერხებს სათანადო გარემოს შექმნასა და გმირის საინტერესო მხარეების გამომჟღავნებას.

პორტრეტის ერთ-ერთი მთავარი პერსონაჟი თავად ჟურნალისტია, რომელიც დამკვირვებელიც არის და მთხოვობელიც. მის „დაკვირვებულ თვალს“ შეუძლია შეამჩნიოს ის ხაინტერესო დეტალები, რომლებიც ამ პიროვნებას გამოარჩევს

სხვებისგან და სრულ ინფორმაციას მიაწვდის აუდიტორიას. ამის თაობაზე ამერიკელი პუბლიცისტი უილიამ სინგერი აღნიშნავს: „ადამიანზე წერა ნიშნავს შეაღწიოთ სუბიექტის ცხოვრებაში სწორედ იმ კუთხით, რა კუთხითაც ერთი ისტორია განსხვავდება მეორისაგან“ (გერსამია, 2011: 65).

უურნალისტის პროფესიონალიზმზე, ურთიერთობის კულტურაზე, კომპეტენტურობაზე და, ასევე, მის ლიტერატურულ-სტილისტურ ხელწერაზე ბევრად არის დამოკიდებული გმირის ხასიათისა და სახის საინტერესოდ გადმოცემა. პორტრეტში ავტორი თავადაც ხდება პერსონაჟი და ხშირ შემთხვევაში საკუთარ პიროვნულ თვისებებსაც კი ავლენს. მასალას პორტრეტირებისთვის, ძირითადად უურნალისტი ირჩევს და თხრობის განვითარებაც დამოკიდებულია მასზე, მის პიროვნებათ-შორის კომუნიკაციის უნარზე. იგი „მისდევს თავისი გმირის ცხოვრებას და მოდგაწეობას, ხატავს ხასიათს, ცდილობს გამოიკვლიოს და გადმოსცეს პირის საქციელის მოტივაციები, ჩაუდრიმავდეს გმირის შინაგან საყვაროს, დახატოს მისი ფსიქოლოგიური პორტრეტი და სოციალური სახე“ (ჩართოლანი, 2008: 132).

პერსონაჟის პორტრეტირება შეუძლია როგორც მთხოვბელს, ისე სხვა პერსონაჟს, რომელიც ერთგვარი წყაროა ინფორმაციის და შეიძლება იყოს მეგობარი, ოჯახის წევრი ან თანამოაზრე და ა. შ. აქ კომუნიკაციის ორი ასპექტი იკვეთება – კომუნიკაცია ავტორსა და პერსონაჟს შორის და კომუნიკაცია ავტორსა და გმირის ახლობლებს შორის. ამ შემთხვევაში დასკვნებს უურნალისტთან ერთად მასალის პერსონაჟიც აკეთებენ და თავად ავტორიც ხშირად ნაწარმოების გმირადაც მოიაზრება. „პარგი პორტრეტის/პროფაილის შესაქმნელად ავტორმა გარკვეულწილად უნდა შეითავსოს არა მხოლოდ ინტერვიუერისა და უურნალისტ გამომძიებლის, არამედ მწერლისა და ფსიქოლოგის ამპლუაც კი“ (უურნალისტიკა, 2013: 243). ასეთი მიდგომა მას ეხმარება უფრო ცოცხალი და შთამბეჭდავი სახეების შექმნაში.

სინთეზური ხასიათის გამო, პორტრეტი სხვა პუბლიცისტური ჟანრებისგან სტრუქტურითა და თხრობის გამორჩეული მანერით განსხვავდება. მასზე მუშაობის დროს, ფართოდ გამოიყენება პირდაპირი და ხანგრძლივი დაკვირვების მეთოდი, როგორც ანალიზურ და საგამომიებო უურნალისტიკაშია. იგი უურნალისტური გამოძიების შედეგია და „მასში პერსონაჟის

ხასიათის, მისი ბიოგრაფიის ასახვა არა მარტო უურნალისტის წარმოსახვაა, არამედ პუბლიცისტური ფაქტია. აქ იკვეთება არა ზოგადად ადამიანი ან გარესამყარო, არამედ კონკრეტული პიროვნება და მისი მიკროსამყარო“ (გერსამია, 2011: 62). პორტრეტი მრავალკომპონენტიანია და სხვადასხვა ჟანრის ელემენტების შერწყმით მოგვითხრობს პიროვნების ისტორიას. იგი გამოიჩინება დრამატული ნაწარმოების კომპოზიციური წყობით/არქიტექტონიკით, გამოსახვითი საშუალებების სიმრავლით, ექსპრესიულობითა და მხატვრული მუხტით. რეპორტაჟული თხრობა, დოკუმენტების ანალიზი, ინტერვიუირების მეთოდი, ციტირება, მხატვრული სახე-სიმბოლოების მოხმობა, პარალელიზმისა და ასოციაციების ხერხები და სხვ. მედია-პორტრეტის ძირითადი მახასიათებლებია. მთლიანობაში ეს არის „ადამიანის ისტორია“ თავისი ემოციებითა და განცდებით. პერსონაჟის პორტრეტირება, ამავე დროს გვიჩვენებს ეპოქისათვის დამახასიათებელ ტიპურ ნიშნებსაც, სოციალური გარემოს და ადამიანთა ურთიერთობების დამახასიათებელ პრობლემატიკასაც. ამდენად, სინამდვილის ასახვა ხდება კომუნიკაციის პროცესში და იმ ტექსტობრივი სტრუქტურების საშუალებით, როგორიცაა სამეტეგელო-კომპოზიციური ფორმები – თხრობა, აღწერა და მსჯელობა.

როგორც ხებისმიერი ლიტერატურული ტექსტის, ასევე პორტრეტის სიუჟეტური კომპოზიციის კონცეფცია ტიპურია. მას უნდა ჰქონდეს პროლოგი, კვანძის შეკვრა, ე. წ. წინაისტორია და ეპილოგი. უურნალისტიკაში „პროფილი მინიდრამაა თავისი დიალოგით, მოქმედებითა და ადწერილობით, მთავარი გმირის, მისი მეგობრებისა და მასთან დაახლოებული პირების სიტყვები და ქმედებები უურნალისტის მიერ ჩასმულ ფონურ ინფორმაციასა და განმარტებებთან ერთად ერთი ადამიანის ცხოვრების სურათს ქმნის“ (მენქერი, 2013: 302).

საბჭოთა უურნალისტიკაში პროფაილი ცნობილია პორტრეტული ნარკვევის სახელწოდებით და მას იდეოლოგიურ-პროპაგანდისტული დატვირთვა ჰქონდა. მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ, მედიატექსტის ესთეტიკურ სამოსელზე ზრუნვაში ხელი შეუწყო უურნალისტიკაში მხატვრულ-პუბლიცისტური ჟანრების ჩამოყალიბებას. მათ შორის დიდი პოპულარობით სარგებლობდა პორტრეტული ნარკვევი, რომელიც ეფექტურად გამოიყენებოდა ახალი – საბჭოთა ცხოვრების „აღმშენებელი“ ადამიანების წარმოსაჩენად. სტაბანოველების, მექანიზატორე-

ბის, მეჩაიერების, მწველავების, კომპავშირლების და ა.შ. პორტრეტებით გადატვირთული იყო მაშინდელი ბეჭდური მედია თუ რადიო-ტელეეთერი, სადაც ტენდენციურად „იძერწებოდა“ ახალი დროის გმირების - საბჭოთა ადამიანების პათეტიკური და აღტკინებით შთაგონებული სახეები, რომლებსაც მხოლოდ სოციალისტური სამშობლოს ინტერესები და კომუნისტური იდეალები „ასულმდგმულებდათ“. ასეთი გმირების ჩვენება ზოგიერთ ნარკვეგში რეალობის საზღვრებსაც სცილდებოდა და ხშირად კომიკურ ელფერსაც იძენდა. ამის ერთ-ერთი ტიპური ნიმუშია ნარკვეგი „მთავრობის წევრი“, რომელიც სოციალისტური შრომის გმირს, მეჩაიე ქსენია სარსანიას პორტრეტს გვიხატავს. „ჩვენში სიტყვა ჩაი და მისი სახელი ერთად წარმოითქმის. თითქოს ჩაის ბუჩქი და იგი ერთ დღეს დაიბადა, ისე განუყოფელია ერთმანეთისაგან ჩაის დავაჟკაცება და ადამიანის ზრდა. შეიძლება მისნობად მივიჩნიოთ ჩაის ბუჩქისა და ადამიანის მეგობრობა, მაგრამ უცხოეთიდან გადმონერებილმა ჩაის ბუჩქმა და ზუგდიდელმა ქსენია სარსანიაშ ისე შეიცნეს და შეიყვარეს ერთმანეთი, რომ მათი დამოკიდებულება უახლოეს ნათესაურ ურთიერთობას მოგვაგონებს“ (იბერი..., 2009: 105). ჩაის ბუჩქზე შეკვარებულმა მეჩაიემ საოცარი რამ შეძლო – ლუბა შენგელაიასთან შეჯიბრებისას მან 8 კგ. ჩაის ფოთლის ნორმის ნაცვლად მოკრიფა 60 კგ. ჩაის ფოთოლი, ხოლო „1940 წლის ერთ დღეს იმდენი ჩაი მოკრიფა, რომ მისი დღიური შრომის ნაყოფი ვერ დაძრა სამტონიანმა ავტომანქანამ“ (იბერი..., 2009: 105). ფაქტების ასეთი ჰიპერბოლიზაცია ობიექტურ სინამდვილეს ამახინჯებდა და გმირის გაიდეალებული სახე ყალბად და სახაცილოდაც კი წარმოჩნდებოდა, მაგრამ ეს დღესაა დიმილისმომგრელი, როგორც ჩანს, მაშინდელ საზოგადოებაში სასურველ შედეგსაც აღწევდა და დიდი მოწონებითაც სარგებლობდა.

უოველივე ეს შემცველი საბჭოთა ურნალისტიკის ისტორიის კუთვნილებაა. დღეს პროფილი საუკეთესო საშუალებაა თანამედროვე ადამიანის ფენომენის წარმოსაქნად, ცნობილი თუ უცნობი პიროვნებების ისტორიების ფართო საზოგადოებისათვის გასაცნობად და „დღეს ადამიანის შესახებ ინფორმაციის შეგროვებამ, მსოფლიო მასშტაბით, იმდენად ფართო ხასიათი მიიღო, რომ მასობრივი კომუნიკაციის თითქმის ყველა უორმამ შეითვისა იგი“ (გერსამია, 2011: 61).

პორტრეტზე მუშაობისას ხდება ადამიანის ხასიათის „კვლევა“, მისი სამყაროს დოკუმენტური ასახვა, პიროვნების ფსიქოლოგიური დახასიათება და სხვა ელემენტების შესწავლა, რომელებიც უურნალისტს ეხმარება პიროვნების პორტრეტის აგებაში. შეიძლება პორტრეტი ვრცელი იყოს და ბეჭდურ მედიაში ერთ გვერდსაც იდაგებდეს, რადიოსა თუ ტელევიზიაში 15-20 წუთამდე და მეტსაც აღწევდეს, გააჩნია რა პროფესიისაა გმირი. თუ იგი ხელოვნების მოღვაწეა, მაგ., მომდევრალი, მსახიობი და ა.შ. აქ საილუსტრაციო მასალა (მის მიერ განხორციელებული როლების აუდიო-ვიდეოკლიპები ან მუსიკალური ხომრების მოხმობა) ადვილად „აიტანს“ ვრცელ ფორმატს და აუდიტორიისთვისაც არ იქნება მოსაწყენი. საინფორმაციო-გასართობ ან სხვა კრებითი ტიპის პროგრამებში პორტრეტი არ უნდა აღმატებოდეს 5-7 წუთს და ლაკონიურად უნდა იყოს ნაჩვენები გმირის სახე, რაც უურნალისტური ოსტატობის საქმეა.

პორტრეტში ძალიან ეფექტურია გმირთან დიალოგის გამოყენება, რომელიც რეციპიენტს ეხმარება მისი აზრებისა და შეხედულებების უკეთ გარკვევასა და ხასიათში წვდომაში. გმირის წარსული, აწმუნ და მომავალი – ეს ის მომენტებია, რომელიც მისი ცხოვრების მრავალ ასპექტს წარმოაჩნის. უურნალისტურ დისკურსში ძირითადად გამოიყენება აწმუნ დრო, რაც ინფორმაციის „აქტუალიზებაში“ მდგომარეობს. აქ გასათვალისწინებელია პერსონაჟის ტექსტის ენობრივ-ვერბალური განხომილებებიც.

ქართულ მედიაში ხშირად იბეჭდება და ტელე-რადიო-არხებით გადაიცემა პროფაილები ხელოვნებისა და კულტურის ცნობილ მოღვაწეებზე. მაგ.: უურნალი „ცხელი შოკოლადი“ სისტემატურად ბეჭდავდა ადამიანების ისტორიებს რუბრიკით „პერსონა“, ასევე აქტიურად იყენებენ პორტრეტის ფორმას „ლიბერალი“, „ტაბულა“, „ლიტერატურული პალიტრა“ და სხვა მედიასაშუალებები. ამ უანრის სიმრავლით გამოირჩევა საპატიორქოს ტელევიზიისა და რადიოს „ერთსულოვნებისა“ და საზოგადოებრივი მაუწყებლის ტელე-რადიოგადაცვები ცნობილ საზოგადო და სასულიერო პიროვნებებზე, მეცნიერების, ხელოვნებისა თუ კულტურის მოღვაწეებზე და სხვა.

განსაკუთრებული გადაცემები ადამიანებზე, რომლებიც თავიანთი ცხოვრების წესით გახდნენ მისაბაძები და საზოგადოების სასარგებლო საქმიანობაში აქტიურად გამოიჩინეს თა-

ვი. გადაცემები მომზადდა სხვადასხვა ასაკისა თუ პროფესიის ადამიანებზე, რომლებიც სწორედ ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერით გაიცნო საზოგადოებაში. საქართველოს პრეზიდენტმა ამ პროექტის მონაწილეები მედლებით „სამოქალაქო თავდაცებისათვის“ დაჯილდოვა. გასული წლის „იმედის გმირის“ გამარჯვებულის ტიტული მოიპოვა სამცხე-ჯავახეთის რეგიონის, ადიგენის მკვიდრმა, სპორტსმენმა მინდია შაინიძემ, რომელმაც საქუთარ სახლში სპორტული დარბაზი მოაწყო და თანასოფლელ და მიმდებარე სოფლის ბავშვებს უსასყიდლოდ ავარჯიშებდა.

ამდენად, მედიაპორტრეპტი წარმოადგენს ახალი ჟურნალისტის – ლიტერატურული ჟურნალისტიკის უკვე კლასიკურად ქცეულ სახეობას და როგორც მხატვრულ-პუბლიცისტურ ფენომენს, ისტორიული და კულტუროლოგიური ღირებულებაც გააჩნია.

გამოყენებული ლიტერატურა:

გერსამია, 2011 – გერსამია მ., ელემენტარული ნაწილაკები ჟურნალისტიკაში, თბ., 2011.

იბერი, 2003 – იბერი ქ., რადიოჟურნალისტიკა, თბ., 2003.

იბერი..., 2009 – იბერი ქ., მეავანაძე თ., ტალახაძე ნ., საქართველოს რადიოს ისტორია, თბ., 2009.

მენხერი, 2013 – მენხერი ქ., ახალი ამბების გაშუქება და წერა, 2013.

ჟურნალისტიკა, 2013 – ჟურნალისტიკა, იდეის ავტორები ვებუა მ., რუკ ქ., თბ., 2013.

უცხო სიტყვათა ლექსიკონი, 1989 - უცხო სიტყვათა ლექსიკონი, შემდგენელი მ. ჭაბაშვილი, თბ., 1989.

ჭილაია, 1971 – ჭილაია ა., ლიტერატურისმცოდნეობის ძირითადი ცნებები, თბ., 1971.

ჩართოლანი, 2008 – ჩართოლანი გ., ტელე-რადიოჟურნალისტიკა, თბ., 2008.

PORTRAIT AS A KIND OF LITERARY JOURNALISM

Summary

In the article is considered one of the varieties portrait,/ profile features and transformation process of literary journalism, which has connected journalism and literature and assisted in establishment of new journalism, which is known by the name literary journalism. Also on the basis of empirical material, it is considered specific characteristics of mediaportrait, in print or electronic media (Radio-TV) composite and literary-stylistic methods of portrait creation.

Journalism portrait represents artistic-publicistic phenomenon and it as any kind of portrait has historical and cultural values.